

Integreiddio Isadeiledd Gwyrdd a Gwellu Bioamrywiaeth mewn datblygiad.

Canllaw Arferion Da ar gyfer
Datganiadau Isadeiledd Gwyrdd
ar gyfer datblygiadau deiliaid tai
2025

Cyd-destun

Yn 2024 diweddarwyd Polisi Cynllunio Cymru gan Lywodraeth Cymru.

Ei nod yw sicrhau bod y system gynllunio'n cyfrannu tuag at ddarparu datblygiad cynaliadwy a gwella lles cymdeithasol, economaidd, amgylcheddol a diwylliannol Cymru.

Mae Rhan 6 y polisi'n dweud bod yn rhaid i bob prosiect adeiladu newydd gyflwyno Datganiad Isadeiledd Gwyrdd.

Mae yno arweiniad ar Isadeiledd Gwyrdd a sut i gyflawni budd net i fioamrywiaeth.

ymyl y safle.

Mae'r canllawiau hyn yn dweud mwy wrthyh ynglŷn ag isadeiledd gwyrdd a dyluniad sy'n gwella bioamrywiaeth. Mae hefyd yn nodi'r Dull Graddol.

Mae Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy eisiau:

1. Gwarchod, gwella, creu ac adfer cynefinoedd i greu rhwydwaith gwydn o fywyd gwyllt a bioamrywiaeth
2. Hwyluso amgylchedd glas sy'n ffynnu
3. Hybu twf cynaliadwy a datblygiad economaidd drwy isadeiledd gwyrdd
4. Annog, hwyluso a hybu ffyrdd iach o fyw a gwella lles
5. Gwella cysylltedd

i Isadeiledd gwyrdd yw rhwydwaith o nodweddion naturiol a lled-naturiol, manau gwyrdd, afonydd a llynnoedd sydd ar wasgar rhwng lleoedd ac yn creu cysylltiadau rhyngddynt.

Ffurir isadeiledd gwyrdd o rannau sy'n gallu gweithio ar wahanol faint neu raddfa:

- **Graddfa'r dirwedd** — gall gynnwys ecosystemau cyfan fel gwlyptiroedd, dyfrffyrdd a mynyddoedd.
- **Graddfa leol** — gall gynnwys parciau, caeau, hawliau tramwy cyhoeddus, rhandiroedd, mynwentydd a gerddi.
- **Graddfa lai** — gall gynnwys ymyriadau trefol unigol fel coed ar y strydoedd, gwrychoedd, ymylon ffyrdd, a thoeau / waliau gwyrdd.

i Budd net i fioamrywiaeth — golyga hyn y dylai unrhyw ddatblygiad adael ecosystemau a bioamrywiaeth mewn cyflwr llawer gwell nag yr oeddynt ynghynt. Gwneir hyn drwy sicrhau budd ar unwaith ac yn yr hirdymor, sy'n fesuradwy ac yn amlwg – a hynny'n bennaf ar y safle neu, os yn bosibl, yn union wrth

Cyflwyniad

Pa bryd mae angen Datganiad Isadeiledd Gwyrdd?

Dylai Datganiad Isadeiledd Gwyrdd:

- gael ei gyflwyno gyda phob cais cynllunio
- bod yn gymesur i raddfa a natur y datblygiad arfaethedig
- disgrifio sut mae isadeiledd gwyrdd wedi ei ymgorffori i'r cynnig.

Dylid ei gyflwyno gyda phob cais cynllunio llawn, amlinellol, a cheisiadau deiliaid tai.

Os ydych eisiau cyngor cyn gwneud cais, awgrymwn eich bod yn anfon drafft o'ch Datganiad Isadeiledd Gwyrdd atom hefyd.

Pwy ddylai ei ysgrifennu?

Rhywun sydd â throsolwg o'r holl brosiect ddylai lenwi'r Datganiad Isadeiledd Gwyrdd – gallai fod yr ymgeisydd, asiant neu bensaer.

Dylid defnyddio dadansoddiadau ac arolygon rhagarweiniol o'r safle ac arolygon ecolegol i lywio'r dyluniad a'r cynllun, a gellir trafod hyn ar y cam cyn gwneud cais. Os gwneir hyn, gall swyddogion roi cyngor a gellir diwygio'r dyluniad cyn cyflwyno cais.

Pryd ddylai gael ei ysgrifennu?

Dylid llunio Datganiad Isadeiledd Gwyrdd yng nghanau cynnar datblygiad er mwyn gwneud yn siŵr bod syniad dyluniad yn bodloni polisi ac amcanion isadeiledd gwyrdd.

Yn ddelfrydol, dylid defnyddio dadansoddiadau ac arolygon rhagarweiniol o'r safle i arwain y dyluniad a'r cynllun a gyflwynir ar y cam cyn gwneud cais. Os gwneir hyn, gall swyddogion roi cyngor cyn cyflwyno cais.

Beth ddylai fod mewn Datganiad Isadeiledd Gwyrdd?

Mae Datganiad Isadeiledd Gwyrdd yn ffordd effeithiol o ddangos canlyniadau amlswyddogaethol cadarnhaol sy'n briodol i'r safle dan sylw. Mae'n rhaid ei ddefnyddio ar gyfer dangos sut y dilynwyd y Dull Graddol.

Beth yw'r Dull Graddol?

Mae'n rhaid i Ddatganiadau Isadeiledd Gwyrdd ddangos sut mae penderfyniadau am ddyluniad, lleoliad, graddfa, dwysedd a chynlluniau eraill wedi ystyried gwarchod bioamrywiaeth ac wedi defnyddio hynny i roi'r canlyniadau gorau.

Mae'r Dull Graddol o gymorth i gynllunio ganolbwyntio ar effaith.

Osgoi effaith

A oes ffyrdd o gadw a gwella cynefinoedd a rhywogaethau presennol? Bydd angen dangos bod dewisiadau eraill rhesymol – a fyddai'n arwain at lai o niwed, dim niwed neu fudd – wedi eu hystyried ac na allant gael eu cyflawni.

Lleihau effaith

Pan fydd dewisiadau parthed lleoliad a'r modd y lleolir wedi eu dihybyddu, bydd yna ofyniad i leihau unrhyw effeithiau. Gellir cyflawni hyn drwy gynnal cymaint o gynefin ag sy'n bosibl, gan gadw nodweddion presennol a defnyddio datrysiadau arloesol i leihau difrod.

Lliniaru effaith

Dylid cymryd camau i leihau unrhyw golled a difrod. Dylai mesurau lliniaru fod yn gyfatebol yn achos cynefinoedd a rhywogaethau blaenoriaethol.

Gwneud iawn am effaith

Os oes difrod neu golled, mae'n rhaid gwneud iawn am hynny. Gall hyn gynnwys canfod ffyrdd o greu neu adfer cynefin.

Dull Gweithredu ar gyfer Datblygiadau Deiliaid Tai

Datblygiadau deiliaid tai, e.e. garejis, anecsau, addasiadau, newidiadau llai, newid defnydd, newidiadau i'r to.

Yn achos mân ddatblygiad, gall y datganiad fod yn ddisgrifiad byr o sut y bydd isadeiledd gwyrdd a bioamrywiaeth yn cael eu gwella gan y cynigion.

Mae'n rhaid ategu cynigion â Datganiad Isadeiledd Gwyrdd a Bioamrywiaeth byr sy'n cynnwys:

- manylion syml yn cynnwys niferoedd, lleoliadau ac amserlen ar gyfer gweithredu'r gwelliannau bioamrywiaeth
- unrhyw fesurau isadeiledd gwyrdd ehangach a nodir yn y cynlluniau a gyflwynir.

E.e. Cynnwys dadansoddiad o safle sy'n nodi unrhyw nodweddion allweddol i'w cadw a'u gwella, unrhyw effaith bosibl i'r cynllun, sut y gellir cyfyngu ar yr effaith neu ei hosgoi, a chyfleoedd yn cynnwys pyllau, plannu coed, blychau adar ac ystlumod, palmentydd athraidd, toeau gwyrdd ar storfeydd biniau a siediau, briciau gwenyn, plannu ar gyfer peillwyr, ac ati.

Gweler enghreifftiau ar y dudalen nesaf ↓

Golau

Dau o'r peryglon mwyaf i fioamrywiaeth yw colli a dryllio cynefinoedd. Mae golau artiffisial yn y nos yn ei gwneud yn anos i rywogaethau cynhenid symud o gwmpas gan ei fod yn creu effeithiau rhwystr.

Dylai Datganiad Isadeiledd Gwyrdd a Bioamrywiaeth, arolygon priodol, dadansoddiad o'r safle a'r dyluniad nodi ardaloedd a nodweddion ecolegol allweddol i'w cadw heb i olau artiffisial gael ei daflu arnynt.

Dylid cyfiawnhau cynlluniau goleuo gyda phwrrpas a budd clir, dylent gadw at egwyddorion goleuo dyluniad awyr dywyll, goleuo ardaloedd golau'n unig â lliwiau sbectrwm cynnes <2700K, osgoi gwawl yn yr awyr heb unrhyw olau'n cael ei daflu at i fyny, dim llewyrch, a, lle bo'n bosibl neu'n briodol, dylid rheoli'r defnydd gydag amseryddion a / neu synwryddion symudiad.

Dylid defnyddio unedau diffodd llawn a fydd yn goleuo'r ardal dasg yn unig heb i unrhyw olau gael ei daflu. Gellir defnyddio amrywiaeth o ddewisiadau addas, yn cynnwys 'Bat Hat' Solar, goleuadau styd, a physt. Gallai eiddo sydd â gwedd yn wynebu coridorau tywyll, neu gynefinoedd sy'n cynnal rhywogaethau sy'n sensitif i olau, ymgorffori ffenestri trosglwyddiad golau gweladwy (VLT), bleindiau trydan a gwydr clyfar. Dylai unrhyw oleuadau diogelwch gael eu cysgodi'n llwyr.

Bydd yn rhaid gosod bleindiau neu gaeadau ar bob ffenestr yn y to, a dylid eu cau pan fo'n dywyll er mwyn atal y golau. Fel arall, gellid defnyddio gwydr clyfar ar unrhyw ffenestri yn y to, goleuadau to neu ffenestri.

Gweler canllawiau cenedlaethol Ymddiriedolaeth Cadwraeth Ystlumod, Sefydliad Gweithwyr Proffesiynol Goleuadau, ac Awyr Dywyll Cymru am fwy o wybodaeth.

Diolch am ddarllen

I ganfod mwy a chael ffurflen **Datganiad Isadeiledd Gwyrdd** ar gyfer datblygiadau deiliaid tai, ewch i:

conwy.gov.uk/cy/Resident/Planning-Building-Control-and-Conservation/Planning-Building-Control-Conservation.aspx

This document is also available in English.